

3. jan. 2012

J. nr. 1A

REFERAT

Emne Bestyrelsesmøde – med efterfølgende julefrokost på Restaurant Puk
Dato 6. december 2012
Sted ODM, Vartov
Deltagere Anne Bjerrekær, Berit Anne Larsen, Christine Buhl Andersen, Jesper Stub Johnsen, Michael Højlund Rasmussen, Michael Bjørn Nellemann, Iben Overgaard. Fra sekretariatet: Nils M. Jensen, Lotte Hviid Dhyrbye.
Afbud Morten Meldgård, Dagmar Warming, Hans Henrik Appel.
Referent Nils M. Jensen

Næste møde Bestyrelsesmøde torsdag den 24. januar 2013 i Vartov.

Dagsorden:

1. **Godkendelse af dagsorden**

Formanden bød velkommen. Dagsordenen blev godkendt.

2. **Kort gennemgang af sidste referat fra 18. september.**

Referatet fra sidste møde er godkendt.

3. **Nyt fra sekretariatet**

A) Økonomi.

Intet at bemærke. Budget 2012 ser ud til at holde (med planmæssig og tidligere meddelt merforbrug på kontoen for IT i forbindelse med ny hjemmeside).

B) Forvaltning i øvrigt.

Ny hjemmeside er - trods børnesygdomme - i funktion og up to date. Tjek selv: www.dkmuseer.dk

Ændringer i lokalefordeling i Vartov mellem Danmarks Biblioteksforening (DB) og ODM er igangsat. Undervisningslokalet er opsagt (besparelse på ca. 50.000 kr. p.a.) Udgifter til nødvendige ombygninger og inventar afholdes til en vis del vha. besparelser på budgetramme2012 og via budget 2013 (oplæg herom på 1. møde i 2013) Der budgetteres med samlede omkostninger på 175.000 kr. Omkostningerne deles i øvrigt 1:1 med DB.

Årsmøder:

Samlingsnetværket har afholdt møde om katastrofe – og beredskabsplaner d. 25. oktober i Randers. Godt 60 deltagere. Det blev besluttet at lave to arbejdsgrupper, der i den kommende tid skal arbejde med beredskabsplaner og mobilisering af faglige kræfter til arbejdet. Blue Shield understøtter arbejdet.

Det faglige orienteringsmøde d. 8.-10. november blev afholdt på Hotel Kolding Comwell. Tilslutningen var overvældende med godt 430 deltagere – heraf 42 på en kunst faglig del. Det må betragtes som absolut tilfredsstillende. Meget fine evalueringer fra mødet efterfølgende.

Chefnetværksmøde d. 3.-4. december i Fredericia med temaet om "Museer og branding". 55 var tilmeldt mødet, hvilket er meget

tilfredsstillende. Evalueringen fra mødet meget positiv. Måske kan mødet dog med fordel flyttes til ultimo januar.

Direktørens strategiske mødevirksomhed siden sidst:

(Bestyrelsesmødet d. 18.9 2012): museumsleder Gerd Rathje, Museum for Religiøs Kunst, aktuel status; museumsinspektør Jørgen Dencker, Vikingemuseet, om marinarkæologisk status; div. møder i Kulturstyrelsen; direktør Christian Adamsen, SKALK, om copyrightforhold; div. møder i Folketinget; NEMO møde i Dublin, europæisk museumsudvikling; chefkonsulent Lene Bak, PlussLeadership, om div. aktuelle forhold; Direktør Lone Johnsen, Carlsberg, turistpolitisk netværk. Kulturminister Uffe Elbæk (sammen med Attraktionernes Udviklingsfond) om skabelse af attraktionsnetværk.

Efteruddannelse

Uddannelseslederen underviste på dagen – og således fraværende. Direktøren redegjorde kort for meget positiv status i forhold til årets efteruddannelsesprogram – og fremhævede det netop afholdte succesfulde "Sharing is Caring" seminar med mere end 200 deltagere, planlagt i samarbejde med Danmarks Radio og Statens Museums for Kunst. Endvidere nævntes det, at der er visse strukturproblemer med ODMs diplomlederuddannelse, som der forsøges rettet op på. Alle enige om vigtigheden af at dette efteruddannelses tilbud i ODM regi fortsætter på højt fagligt niveau.

Medie nyt

Diverse pressesager siden sidst blev fremlagt.

4. Status vedr. udredningen om museumslandskabet og beslutning om evt. nye museumspolitiske initiativer

Formanden fremlagde status for arbejdet med ændring af museumsloven. Der henvises til tidligere korrespondance med bestyrelsen i det komplicerede sidste forløb af lov processen. Forhold, der vil være af betydning for ODM i den kommende proces frem mod lovens evt. vedtagelse, blev fremhævet:

Vi skal kritisk forholde os til de bekendtgørelser der følger af lovændringerne. Høring var lovet Folketinget ultimo november, men er ikke set i sin endelige udformning endnu (Er efter lovens vedtagelse d. 19.12 fremsendt til høring, med svarfrist d. 31. jan. 2013 – materiale er siden udsendt til bestyrelsen til kommentarer).

Vigtige punkter i forhold til udvalgsbekendtgørelsen er:

Sikring af Museumspanelets autonomi i forhold til embedsværket.

Udvalget skal selv vælge formanden.

Der skal være klare og vel beskrevne retningslinjer for panelets arbejde - i forhold til sikring af "armslængde".

Det er vigtigt at overveje hvordan ODM ser på valghandlinger til de faglige råd (skal ODM evt. spille en praktisk rolle i denne proces?)

Efterfølgende mødet – og efter flere politiske konsultationer - er revideringen af museumsloven vedtaget d. 19. december 2012. ODM udsendte efterfølgende et julebrev, med hilsen fra formanden og bestyrelsen, der sammenfatter ODMs holdning til såvel proces som resultat, brevet er derfor gengivet her:

Snart sænker julefreden sig over land og by. Også i relation til de statslige og statsanerkendte museer er der julefred at forvente. For efter godt tre år, et regeringsskifte og fire kulturministre blev en række ændringer af museumsloven vedtaget af et enigt Folketing onsdag d. 19. december. Hele procesforløbet frem mod lovens vedtagelse kan ses på [Folketingets hjemmeside](#) og i uddrag med ODM's kommentarer via [ODM's hjemmeside](#).

Kulturminister Marianne Jelved skrev i forbindelse med indgåelse af forliget følgende korte meddelelse: "Det har været vigtigt for mig at få landet denne sag ordentligt. Det har været en lang og grundig proces siden museumsudredningen blev sat i gang, men nu står alle Folketingets partier bag en fremtidssikring af vores museumsvesen. Det giver museerne et stærkt grundlag for deres arbejde i lokalområderne og på landsplan".

I ODM glæder vi os over, at lovarbejdet nu er afsluttet. Det blev ikke til den store revision af den samlede museumslov, og de tilhørende tilskudsrammer, som flere havde ønsket. Men mindre kan også gøre det, og der er en række gode tiltag for at fremtidssikre de statslige og statsanerkendte museers virke. Nu venter vi selvfølgelig på, hvordan selve lovtæksten udmøntes i praksis af det statslige embedsværk. De første tegn herpå kan ses i det forslag til bekendtgørelser, der nu er sendt i høring med god tid til at svare.

Processen de forgange tre år har i perioder været vanskelig. Vi er imidlertid meget glade for den store realpolitiske interesse, der er blevet vist museerne, som de væsentlige og velbesøgte vigtige kulturelle fyrtårne, de er rundt i hele landet, og ODM har undervejs i forløbet fået god behandling hos alle partier og kulturpolitiske ordførere. Det har, ikke mindst i den sidste del af forløbet, betydet ændringer i forhold til det oprindelige lovforslag, der indeholdt en række forhold, som det var værd at arbejde for at ændre. Se evt. nærmere på www.dkmuseer.dk

Hovedsynspunktet fra ODMs side har hele tiden været, at der ikke var grund til at ændre på den grundlæggende decentrale og landsdækkende museumsstruktur, der gennem en lang årrække er skabt primært for at tjene borgernes interesser lokalt, og som i høj grad også finansieres lokalt. Samtidig har vi hele tiden forfægtet det synspunkt, at givne ændringer i en rammelov for museerne selvfølgelig først og fremmest skal være til gavn for Danmarks borgere og for den del af kulturarven, som museerne forvalter.

Det betyder ikke, som vi undervejs har hørt i debatten, at ODM har kæmpet for at opretholde status quo. Eller har talt imod større og mere bæredygtige museer og kvalitetsudvikling af museernes forskningsindsats - angiveligt i et stædigt forsøg på at fastholde "gode

gamle dage". Tværtimod: Vi har blot forfægtet det synspunkt, at det er med udgangspunkt i bedre museer til borgerne, at man skal skabe større bæredygtighed og konsolidere landets museer, og ikke fordi staten evt. måtte ønske det af hensyn til lettere forvaltning. Det kommer der nemlig hverken bedre museer eller bedre forskning ud af.

Det er tilfredsstillende, at lovgiverne i Folketinget har haft øje for netop det aspekt, hvilket bl.a. ses afspejlet i mange af de spørgsmål, der undervejs i forløbet har været stillet. F.eks. i et svar (L24 nr. 20) til Michael Aastrup Jensen (V). Her skriver ministeren således:

"...museerne har et behov for, i forhold til deres opfyldelse af de krav, der gælder for statsanerkendte museer, at have så enkle og klare kriterier som muligt at holde sig til i forhold til kvaliteten i deres opgaveløsning. Museerne skal opleve, at de kriterier, de bliver bedømt ud fra ved kvalitetsvurderingerne, er meningsfulde kriterier, der understøtter museernes arbejde. Det er generelt mit indtryk, at museerne oplever dialogen om kvalitetsvurderingerne som positiv, men der er et løbende behov for at sikre åbenhed og gennemsigtighed i forhold til, hvad museerne vurderes ud fra.

Heri ligger naturligvis også, at kriterierne ikke må have en karakter, så museernes autonomi eller mulighed for at tilpasse sig lokale vilkår og behov forsvinder. Kriterierne skal give mening for alle museer i et museumslandskab, som skal blive ved med at være mangfoldigt, for netop mangfoldigheden er en af det danske museumslandskabs helt centrale styrker. Normer og retningslinjer skal derfor have karakter af overordnede målsætninger, der rummer høj grad af mulighed for individuelle valg i forhold til museets planlægning, drift og udvikling. Dette vil være udgangspunktet for Kulturstyrelsens arbejde med kriterier for kvalitet og bæredygtighed"

Når ovenstående sammenholdes med nogle af de resultater, vi har opnået, som f.eks.

- at vi har fået væsentlig indflydelse på sammensætning af det strategiske museumspanel, der skal medvirke til at udforme kommende centrale strategier for museernes udvikling*
- at den faglige rådsstruktur for kunst, naturhistorie og kulturhistorie fastholdes, og at der sikres større indflydelse på udmøntningen af midlerne i form af indstillingsret fra disse råd*
- at der (trods en noget bureaukratisk øvelse forude) fremover fortsat er statslige midler som "seed money" til museumsforskning også på institutioner, der ikke har Ph.d'er ansat.*
- at der nu er sat en økonomisk sikring for en minimumsdrift for statsanerkendte museer (og ikke kun med baggrund i kommunale tilskud), samt en rimelig overgangsperiode*
- at der er lavet gode afbureaukratiseringstiltag og stillet krav om klare*

retningslinjer for såvel nye statsanerkendelser som for tildeling af nye særlige statslige tilskud til museer med nationale specialer (tidligere §16)

ja, så synes der at være god grund til at lade julefreden sænke sig over det danske museumslandskab!

Efter bestyrelsesmødet afholdt formandskabet møde med formanden for Børne & Kulturudvalget i Kommunernes landsforening, Jane Findahl, og embedsværk fra KL. Her debatteredes ændringerne til museumsloven i en kommunal kontekst. Enighed om at kommunerne har en meget vigtig rolle at spille i forhold til museerne (ikke mindst finansiel – og at der bør sættes fokus på området i KL sammenhæng). ODM blev bedt om at holde tæt kontakt med KL- embedsværket, i fald ønske om koordinering af holdninger til diverse sager opstår. Første kontakt bliver i forbindelse med udarbejdelse af høringssvar vedr. bekendtgørelser (i januar).

5. **ODM forskningsudvalg**

Principbeslutning om nedsættelse af et rådgivende forskningspolitisk udvalg foreligger. Jesper Stub Johnsen fremlagde en række (7 (kulturhistorisk orienterede) navne på kandidater. Udvalget bør med fordel være ret lille og bestå af 5-7 medlemmer. Det besluttedes at den øvrige bestyrelse kan foreslå kandidater til udvalget fra andre faglige kategorier og med hensyntagen til geografi – og at man skal meddele sig til sekretariatet herom (deadline d. 15. januar), hvorefter Sekretariatet søger for advisering.

Foreløbig liste (vil blive fjernet i det endelige referat, før det lægges på hjemmesiden)

Museumsdirektør Professor Flemming Just, Sydvestjyske Museer
Museumsdirektør Ph.d. Henrik Harnow, Danmarks jernbanemuseum
Afdelingsleder Ph.d. Camilla Mordhorst, Københavns Museum
Professor Mads Holst, Aarhus Universitet
Afdelingsleder Ph.d. Mette Guldborg, Fiskeri & Søfartsmuseet i Esbjerg
Museumsdirektør Ph.d. Lars Nørbach, Nordjyllands historiske Museum
Bevaringschef Ph.d. Jesper Stub Johnsen, Nationalmuseet

Debat om Nationalmuseets oprettelse af en støtte funktion i forbindelse med museernes forskning, med en bevilling fra KUM, affødte ønske om at høre nærmere herom. Jesper Stub Johnsen lovede at bidrage med fakta om ordningen.

6. **Konference om arbejde i offentlige bestyrelser - arrangeret af Dagens Dagsorden, d. 1. november 2012**

Referat fra mødet, ved deltagerne fra ODM (Michael Bjørn Nellemann, Anne Bjerrekær og Iben Overgaard) Anne Bjerrekær har tidligere fremsendt referat fra mødet, der blev betegnet som vellykket. Anne anbefaler at bestyrelsen anvender anbefalingerne i ”God ledelse i selvejende kulturinstitutioner” i en kommende ODM strategiproces. Næste møde i arbejdsgruppen vedr. evt. ny konference er d. 9.1. 13. Tilbagemeldinger om evt. deltagelse til sekretariatet.

7. **Fælles museums- it.** (Fast punkt på dagsordenen)

Møde d. 30.10 hos COWI, der arbejder på at konkretisere opgaven, sammen med de museumsfaglige og IT faglige arbejdsgrupper. Projektleder Henrik Jarl Hansen, KUS, redegjorde på orienteringsmødet i Kolding for status og ønsket om inddragelse af museumsverdenen i projektet. Der synes at være stor vilje til inddragelse af museums miljøet i opgaven. Styregruppemøde i begyndelse af det nye år vil afklare yderligere.

8. **Copyrightforhold** (Fast punkt på dagsordenen)

ODM har sammen med KUS og Copydan AVU medvirket til at analysere museernes ønsker til brug af **audiovisuelt billedmateriale**. Efter fremsendelse af udspil fra Copydan AVU om kontrakt med museerne, på 1 mill. kr. årligt, blev sagen lagt over til KUS, fordi ODM ikke kan forestå egentlige forhandlinger på museernes vegne, jfr. tidligere beslutning, og fordi det vil være fornuftigt at se sagen i sammenhæng med de sideløbende forhandlinger vedr. anvendelse af **fotos i museer, arkiver m.m.** med Copydan Billedkunst.

Efterfølgende er fremkommet oplæg til betalingsmodel for fotosagen (Copydan Billedkunst) hvor der arbejdes med at arkiver og større kulturarvs institutioner skal lave en betalingsmodel, hvor det er arkivernes organisationer der styrer betaling gennem allerede eksisterende database abonnementsordning.

Efterfølgende har KUS meldt ud, at man ikke vil stå for museernes betalingsordning i forhold til hverken brug af audiovisuelt materiale eller fotos. Et møde i kredsen af arkiver og større statslige kulturinstitutioner, hvor det blev anbefalet, at det er institutionernes egne organisationer der derfor skal forestå administration af betalingsordningerne, er der derfor lagt et vist pres på at ODM skal opkræve midler til ordningen på museernes vegne (når aftalerne er færdigforhandlet med Copydan AVU og Copydan Billedkunst).

Bestyrelsen besluttede at fastholde beslutningen om at ODM ikke har mandat fra medlemmerne til at påtage sig en sådan opgave – og at det således må være de enkelte museer, der må forestå det administrative bøvvl i sagens sammenhæng. ODM vil arbejde for, at det bør være museernes centrale myndighed, Kulturstyrelsen, der påtager sig opgaven, som det i øvrigt sker i forhold til biblioteksvæsenet og til Kunstindeks Danmark. Direktøren meddeler KUS dette synspunkt – og forestår de videre forhandlinger.

9. **Udmeldelse af Dansk Historisk Fællesråd**

En gammel kæmpe i den danske kulturhistoriske verden er nær lukning. ODM, er pr. tradition, medlem gennem mange år – og har sæde i bestyrelsen (pt. Frank Allan Rasmussen). Det besluttedes efter redegørelse fra Frank – og et brev om mulig opløsning fra DHF at ODM udmelder sig af foreningen ved given lejlighed.

10. **Attraktionernes Udviklingsfond (AUF) møde med kulturminister Uffe Elbæk**

Orientering om møde med kulturministeren d. 9.11 for at skabe opmærksomhed om et oplevelsesøkonomisk netværk på tværs af hele oplevelsesbranchens mangfoldighed – og for sikre, at attraktionerne får plads i udviklingen af dansk turisme (aktuelt i arbejdsgruppe i Erhvervs & Vækstministeriets regi) Ministeren var meget imødekommende. Efterfølgende er det besluttet, i lyset af ministerens afgang at starte processen igen gennem møde med andre aktører. Der er således møde, ultimo januar 2013, med hotel - og restaurationsbranchens organisation, HORESTA, der arbejder for at oprette en oplevelsesorienteret gren af organisationen,

11. **ODM's relation og kommunikation med Kulturstyrelsen**

Oplæg ved Michael Højlund, jfr. udsendt skriftligt oplæg. Generelt kan konstateres, at der mangler reel dialog med styrelse og Dep. Forslag om møde med kulturens minister her om. Samtidig opfordring til at satse endnu mere på at det politiske niveau forstår vores synspunkter. En vigtig faktor her i kunne være at vi selv bliver bedre til at producere statistik og faglige ”beviser” i forskellige sammenhænge. Enighed om at

problematikken er reel – og at vi savner en tæt samtalepartner – i stedet for en modspiller. Konklusionen blev, at ODM generelt har megen indflydelse, men at der er en generel udfordring at komme videre med såvel faglige sager som med samarbejde med såvel Kulturstyrelse som departement. Der bør udarbejdes egentlige strategier for samarbejdet og sigtelinjer for hvordan vi vil arbejde med museumsudvikling. Det blev foreslået, at administrationen laver oplæg til overnatningsseminar 2013 om ODMs udvikling i de kommende år. Adm. følger op her på.

12. Udpegning af eksternt medlem til Nationalmuseets samlingsrevisionsudvalg ved Jesper Stub Johnsen.

Nationalmuseets samlingsrevisionsudvalg består af et eksternt medlem, som udpeges af ODMs bestyrelse (oftest et bestyrelsesmedlem). Lise Ræder Knudsen fra Center for Bevaring af Kulturarven i Vejle har i en længere årrække varetaget denne funktion. Lise Ræder Knudsen udtrådte ved sidste generalforsamling af ODMs bestyrelse, men er villig til fortsat at varetage sit eksterne medlemskab af Nationalmuseets samlingsrevisionsudvalg. Bestyrelsen valgte at genudpege Lise Ræder Knudsen som medlem til Nationalmuseets Samlingsrevisionsudvalg. Jesper Stub Johnsen meddeler Lise at hun er genudpeget.

13. Mødekalender 2012-13.

Næste møde er torsdag d. 24. januar 2013.

14. Meddelelser

Direktøren meddelte, at han var blevet udpeget til NEMO´s (Network of European Museums Organisation) ”Executive Comitee” - efter valghandling på årsmøde i Dublin, Irland, i oktober.

15. Eventuelt

Intet.